

แบบประเมินมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน

ชื่อโรงเรียน.....จังหวัด.....ขนาดโรงเรียน.....

มาตรฐาน	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ระดับคุณภาพ					คะแนนที่ได้	ระบุหมายเลข รายการอ้างอิง
		๐	๑	๒	๓	๔		
๑. ขนาดพื้นที่ และสถานที่ตั้งห้องสมุด	๕							
๒. สภาพแวดล้อม บรรยากาศ และครุภัณฑ์ห้องสมุด	๕							
๓. งบประมาณ	๑๐							
๔. การบริหารจัดการห้องสมุด	๕							
๕. นโยบายและแผนพัฒนาห้องสมุด	๕							
๖. ปริมาณและคุณภาพของหนังสือและสื่อสารสนเทศ	๕							
๗. การจัดระบบหนังสือและสื่อสารสนเทศ	๕							
๘. การใช้เทคโนโลยีกับงานห้องสมุด	๕							
๙. เวลาเปิดบริการห้องสมุด	๕							
๑๐. การจัดบริการห้องสมุด	๑๐							
๑๑. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	๑๐							
๑๒. ความร่วมมือระหว่างครูผู้สอนและครูบรรณารักษ์ในการจัดการเรียนการสอน	๑๐							
๑๓. นักเรียนมีทักษะในการสืบค้นสารสนเทศ	๑๐							
๑๔. นักเรียนมีนิสัยรักการศึกษาค้นคว้า และการอ่าน	๑๐							
รวม	๑๐๐							

ระดับคุณภาพ

- ระดับ ๐
- ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน ไม่ได้ดำเนินการ ไม่ได้มาตรฐาน หรือไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
- ระดับ ๑
- ต่ำกว่ามาตรฐาน
- ระดับ ๒
- ได้มาตรฐานขั้นต่ำ
- ระดับ ๓
- สูงกว่ามาตรฐานขั้นต่ำ
- ระดับ ๔
- ระดับมาตรฐานสูงสุดหรือแสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์หรือการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การประเมินมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน

๑. ขนาดพื้นที่และสถานที่ตั้งห้องสมุด

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน		
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
๐	-----ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน-----		
๑	ครึ่งห้องเรียน	๑ ห้องเรียน	๒ ห้องเรียน
๒	๑ ห้องเรียน	๒ ห้องเรียน	๓ ห้องเรียน
๓	๒ ห้องเรียน	๓ ห้องเรียน	๔ ห้องเรียน
๔	๒ ห้องเรียนขึ้นไป หรือเป็นอาคารเอกเทศ และตั้งอยู่ศูนย์กลางของโรงเรียน สะดวกต่อการเข้าใช้	๓ ห้องเรียนขึ้นไป หรือเป็นอาคารเอกเทศ และตั้งอยู่ศูนย์กลางของโรงเรียน สะดวกต่อการเข้าใช้	๔ ห้องเรียนขึ้นไป หรือเป็นอาคารเอกเทศ และตั้งอยู่ศูนย์กลางของโรงเรียน สะดวกต่อการเข้าใช้

๒. สภาพแวดล้อม บรรยากาศ และครุภัณฑ์ห้องสมุด

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
๑	สะอาด สดชื่น ไม่มีมุมอับ มีแสงสว่างเพียงพอต่อการอ่านหนังสือ
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านและการเรียนรู้
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และมีการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน สะดวกต่อการใช้บริการ ใช้ครุภัณฑ์ห้องสมุดที่เหมาะสมกับผู้ใช้บริการ
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และมีการออกแบบ ตกแต่งห้องสวยงาม ทันสมัย คึงดูแลการเข้าใช้บริการ มีการจัดแบ่งพื้นที่โดยคำนึงถึงการให้บริการ การจัดกิจกรรม และการปฏิบัติงาน อีกทั้งสามารถรองรับการเพิ่มขึ้นของทรัพยากรห้องสมุด และการขยายบริการในอนาคต

๓. ทรัพยากรมนุษย์

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
๑	มีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่หลักในการบริหารงาน ให้บริการและจัดกิจกรรมห้องสมุด
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และมีบุคลากรอย่างน้อย ๑ คน สำเร็จการศึกษาอย่างต่ำระดับปริญญาตรี สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือ/และ สารนิเทศศาสตร์ หรือ/และ สาขาวิชาอื่น ๆ
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และบรรณารักษ์จะต้องมีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจในการบริหารงานห้องสมุด สามารถประเมินความต้องการของผู้ใช้บริการ และวางแผนพัฒนาห้องสมุด
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และบรรณารักษ์จะต้องมีความสามารถในการปฏิบัติงานเทคนิคของห้องสมุด ได้แก่ การวิเคราะห์เรื่องและจัดระบบ ทรัพยากรสารสนเทศตามมาตรฐานสากล การสืบค้นสารสนเทศ เป็นต้น และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาบริการห้องสมุด

๔. การบริหารจัดการห้องสมุด

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานห้องสมุด และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานห้องสมุดที่ชัดเจน
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ขอบเขตการดำเนินงาน และมีผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจน
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และมีการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาห้องสมุด ที่มีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แผนการดำเนินการ และการจัดสรรงบประมาณที่ชัดเจน โดยจะต้องสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และมีการประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนในการพัฒนาห้องสมุดต่อไป

๕. นโยบายและแผนพัฒนาห้องสมุด

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	มีการกำหนดแผนการพัฒนาห้องสมุดไว้ในแผนกลยุทธ์ หรือ แผนปฏิบัติการของโรงเรียน
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และกำหนดนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมการใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าที่ชัดเจน
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และกำหนดนโยบายส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนที่เป็นรูปธรรม
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และการพัฒนาห้องสมุด

๖. ปริมาณและคุณภาพของหนังสือและสื่อสารสนเทศ

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่ได้มาตรฐาน หรือไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	ห้องสมุดมีจำนวนหนังสือและสื่อสารสนเทศเฉลี่ย ๑๐-๑๕ รายการ ต่อนักเรียน ๑ คน มาตรฐาน
๒	ห้องสมุดมีจำนวนหนังสือและสื่อสารสนเทศเฉลี่ย ๒๐-๒๕ รายการ ต่อนักเรียน ๑ คน
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และมีหนังสือและสื่อสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ครบถ้วน ได้แก่ หนังสือตำรา หนังสืออ้างอิง (พจนานุกรม สารานุกรม ฯลฯ) หนังสือส่งเสริมการอ่าน นวนิยาย วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อดิจิทัล วัสดุทัศนวัสดุ เป็นต้น
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และมีหนังสือและสื่อสารสนเทศที่ทันสมัยสอดคล้องกับหลักสูตร และความต้องการของผู้ใช้บริการ

๓. การจัดระบบหนังสือและสื่อสารนิเทศ

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่ได้ดำเนินการ หรือไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	มีการจำแนกประเภทหนังสือและสื่อสารสนเทศ (Collections) อย่างชัดเจน เช่น หนังสือตำรา หนังสืออ้างอิง คู่มือเตรียมสอบ นวนิยาย วารสาร ซีดี ฯลฯ
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และวิเคราะห์และจัดแบ่งหมวดหมู่หนังสือตามเนื้อหาวิชาด้วยระบบมาตรฐานสากล
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และจัดทำเครื่องมือสืบค้นสารสนเทศ
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติในการจัดการฐานข้อมูลและสืบค้นสารสนเทศ

๔. การใช้เทคโนโลยีกับงานห้องสมุด

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่ได้ดำเนินการ หรือไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	ใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานและปฏิบัติงานห้องสมุด
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติในการบริหารงานห้องสมุด จัดการฐานข้อมูล สืบค้นสารนิเทศ และบริการยืม-คืน
๓	*ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และมีเว็บไซต์ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้บริการสื่อสารนิเทศผ่านระบบเครือข่าย

*มีการดำเนินการลักษณะใดลักษณะหนึ่ง หรือทั้งสองลักษณะได้คะแนนประเมินระดับ ๓

๕. เวลาเปิดบริการห้องสมุด

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่มีเวลาเปิดบริการที่แน่นอน
๑	เปิดบริการเฉพาะเวลาที่ไม่มีการเรียนการสอน
๒	เปิดบริการตลอดทั้งวันในวันที่มีการเรียนการสอน เป็นเวลาไม่ต่ำกว่าวันละ ๖ ชั่วโมง
๓	เปิดบริการตลอดทั้งวันในวันที่มีการเรียนการสอน ทั้งก่อนเข้าเรียนและหลังเลิกเรียน เป็นเวลาไม่ต่ำกว่า วันละ ๘ ชั่วโมง
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และขยายเวลาเปิดบริการในช่วงเย็น หรือวันหยุด

๑๐. การจัดบริการห้องสมุด

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	มีบริการการอ่าน และบริการแนะนำการใช้ห้องสมุด
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และมีบริการยืม-คืนหนังสือ
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และส่งเสริมการเรียนรู้และสนับสนุนการเรียนการสอน
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และมีการบริการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต และสื่ออื่นๆ

๑๑. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่ได้ดำเนินการ หรือไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น จัดป้ายนิเทศ เสียงตามสาย นิทรรศการในวันสำคัญ แนะนำการใช้ห้องสมุด
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เฉพาะโอกาส เช่น กิจกรรมสัปดาห์ห้องสมุด กิจกรรมวิชาการของโรงเรียน
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านร่วมกับครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนการพัฒนาต่อไป

๑๒. ความร่วมมือระหว่างครูผู้สอนและครูบรรณารักษ์ในการจัดการเรียนการสอน

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่ได้ดำเนินการ หรือไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	ครูบรรณารักษ์ให้ความร่วมมือกับครูผู้สอนในการจัดหาหนังสือและสื่อสารสนเทศประกอบการเรียนการสอน
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการเสนอหรือคัดเลือกหนังสือและสื่อสารสนเทศประกอบการเรียนการสอน
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และครูผู้สอนวางแผนการสอนโดยใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอน
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ ครูผู้สอนร่วมกับครูบรรณารักษ์ในการจัดกิจกรรมบูรณาการเพื่อการเรียนรู้ของกลุ่มสาระฯ

๑๓. นักเรียนมีทักษะในการสืบค้นสารสนเทศจากหนังสือและสื่อ

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	นักเรียนมีทักษะในการสืบค้นสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ได้
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และนักเรียนมีทักษะในการสืบค้นสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และนักเรียนมีทักษะในการประเมินคุณค่าและความน่าเชื่อถือของข้อมูลและนำไปใช้ได้ถูกต้อง
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และนักเรียนสามารถเขียนรายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรมของหนังสือและสื่อที่นำไปใช้ในรายงานการศึกษาค้นคว้าได้อย่างถูกต้อง

๑๔. นักเรียนมีนิสัยรักการศึกษาค้นคว้า และการอ่าน

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
๐	ไม่มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน
๑	นักเรียนร้อยละ ๘๐ มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียนจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ
๒	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๑ และจำนวนนักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดเฉลี่ยวันละร้อยละ ๒๐ ของจำนวนนักเรียนทั้งโรงเรียน
๓	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ และสถิติการยืมหนังสือและสื่อสารสนเทศไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนหนังสือและสื่อในห้องสมุด
๔	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ และนักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญและบันทึกการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ